

Szakmai Beszámoló
a Győri Nemzeti Hírlap című politikai napilap
1940-es második félévének restaurálási munkálatairól

A Dr. Kovács Pál Megyei Könyvtár és Közösségi Tér a megyében egyedülálló Helyismereti Gyűjteménnyel rendelkezik, ezen belül is nagy értéket képvisel a 19-20. századi sajtóanyaga. Győr-Moson-Sopron megye 3 történelmi vármegye örököséként jelentős helyi hírlapkiadást tudhat magáénak. Az 1847-ben megjelenő első vidéki magyar nyelvű lap, a Hazánk megjelenése óta a napilapok tucatjai láttak napvilágot a történelmi Győr, Moson, Sopron vármegyék területén. Ezek a helyi hírlapok megkerülhetetlen forrásai a helytörténeti kutatásnak.

A Megyei Könyvtár Helyismereti Gyűjteménye őrzi a megye leggazdagabb hírlap állományát. Az esetleges hiányok pótlására és az eredeti példányok kímélésére az 1970-es és 80-as években bekapcsolódtunk a mikrofilmmezési programokba. Ennek köszönhetően 150 féle periodikum mikrofilm változatát is tudjuk szolgáltatni. 2000-től megkezdtük a sajtóanyag digitalizálást: az 1847-1848-as Hazánk, a Győri Közlöny 1857-1896-os időszaka, valamint a Győri Nemzeti Hírlap 1936-1945-ös számai – egy félév kivételével – elektronikus változatban, ill. online elérhetővé váltak.

A Győri Nemzeti Hírlap 1936. október 18. és 1945. március 25. között megjelent eredeti, nyomtatott számai hiánytalanul megtalálhatók a megyei könyvtárban. Az Országos Széchényi Könyvtár csak hiányos évfolyamokat őriz és – talán éppen ezért – a hírlap mikrofilmes változatát nem készítette még el.

A Megyei Könyvtár felismerve az adott történelmi időszak kutatásában betöltött jelentőségét, a Győri Nemzeti Hírlapot pályázati források segítségével digitalizáltatta és a honlapján a széles közönség számára elérhetővé tette. Az 1940-es év második félévének kivételével! A féltve őrzött anyag ominózus kötete évekkel ezelőtt az alsó raktárból szállítás közben bezuhant az akkori, a dokumentum szállítás szempontjából nem biztonságos teherlift aknájába és súlyosan megrongálódott. Így az 1940-es év második félévét kutató felhasználóknak – mikrofilm változat hiányában - sem az eredetit, sem az elektronikus változatot nem tudtuk szolgáltatni. Ezért **pályáztunk a Tisztelt Kuratóriumhoz a Győri Nemzeti Hírlap 5. évfolyama 1940. évi 147. számától a 297. számig terjedő lapjainak restaurálására.**

A restaurálás nettó költsége: 414 200,-Ft volt.

A Győri Nemzeti Hírlap című politikai napilap 1940-es második félévének adatai, restaurálási munkafolyamatai

Győri Nemzeti Hírlap

Raktári jelzete: Z 32

Leltári száma: 940-2

Mérete: 28,5 cm x 40,5 cm

Lapszám: pontosan nem volt meghatározható; kb.: 450-500 lap.

Állapot leírás:

A 20. sz.-i könyvtári kötésben levő évfolyam súlyos mechanikai sérülést szenvedett. Kötéséből kitépődött, a lapok közel fele több darabra szakadt, a töredékek azonosítatlanul voltak a kötés maradványaiba visszarakva. A könyvtestet eredetileg ragasztókötéssel készítették el.

A lapok mérsékelten savas elváltozást mutattak, a lapszélek sárgultak, töredeztettek voltak.

Restaurálás menete:

- Restaurálás előtti dokumentáció készítése.
- A kötet teljes szétszedése, a könyvtest lapjaira bontása, a töredékek összeállítása.
- Lapok száraztisztítása, a töredékek összeerősítése.
- Lapok nedves kezelése, savtalanítása, után enyvezése.
- Szárítás, pufferképződés.
- A lapok kiegészítése száraz eljárásban japánpapírral, nedvesen papíröntéssel, a meggyengült helyek után enyvezése.
- Új ragasztókötés készítése.
- Sav- és pormentes tárolóeszköz készítése.
- Dokumentáció készítése.

A Győri Nemzeti Hírlap 5. évfolyama 1940. évi 147. számától a 297. számig terjedő lapjainak restaurálása sikeresen megvalósult, ami lehetővé teszi, hogy az 1940-es év második felének lapszámait digitalizáljuk, és ezzel a periodikum hiánytalan évfolyamai a távoli felhasználó számára is hozzáférhetővé váljanak.

Köszönjük a Tisztelt Kuratórium támogatását!

Győr, 2013. november 25.

Mennyeiné Várszegi Judit
Dr. Kovács Pál Megyei Könyvtár és Közösségi Tér
Tudományos, Helyismereti és Különgyűjteményi Osztály
osztályvezető